

MAGYAR VÖRÖSKERESZT
HUNGARIAN RED CROSS
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete

Olcsva Község Önkormányzata
Olcsva
Kossuth u. 2.
4826

Tárgy: 2016. évi beszámoló
megküldése
Ikt. sz.:

Huszt József
Polgármester Úr
részére

OLCSVA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	
POLGÁRMESTER ÚR	
Dátum: 2017. 02. 27.	
Ügyazonosító: 1811/2017/olcsv.	
Előadó: Huszt J.	

Tisztelt Polgármester Úr!

A Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete (székhely: 4400 Nyíregyháza, Malom u. 3.), mellékelten megküldi a 2015. június 16-án aláírt, Ellátási Szerződés 15. pontja szerint, 2016. évben a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete NYITOTT –Ház Anya- Gyermekek Segítőotthona által végzett szakmai munkájának beszámolóját.

Ezek mellett tájékoztatja, hogy 2016. évben a településről nem jelentkezett és nem érkezett ellátott család intézményünkbe.

Bízva a további sikeres együttműködésben!

Nyíregyháza, 2017. február 23.

Tisztelettel:

Gurály Edina Erzsébet
megyei igazgató

Az emberi méltóságért!

Cím: H-4400 Nyíregyháza, Malom u. 3.

Telefon: +36 (42) 504-640

Bankszámlaszám: K&H Bank Zrt. 10404405-50495749-49561000

e-mail: szabolcsszatmarberegmege@voroskereszt.hu

Levél cím: H-4400 Nyíregyháza, Malom u. 3.

Fax: +36 (42) 310-498

Adószám: 19202451-2-15

web: www.szabolcsszatmarberegmege.voroskereszt.hu

Beszámoló

A Magyar Vöröskereszt
Szabolcs- Szatmár- Bereg Megyei Szervezete
NYITOTT Ház
Anya- Gyermek Segítőotthonának
2016. évi
Szakmai munkájáról

Beszámoló-2016

A Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete 1997. évben azt a célt tűzte ki maga elé, hogy létrehoz egy Anya- Gyermekek Segítőotthon, amely elsősorban bántalmazott nők/anyák és gyermekeik ellátására szakosodik. Hosszú előkészítő munka után, 1998. július 10-én nyitotta meg kapuit a rászorulóknak. Intézmény létrehozásával elsődleges cél az volt, hogy a befogadással minél több kliensnek az önálló életvitel eléréséig támaszt nyújtson. A hangsúly a hatékony és gyors segítségnyújtáson van, hogy az intézmény átmeneti jellegét meg tudja őrizni.

Az intézmény bentlakásos jelleggel egyszerre 30 fő (2005-től + 4 fő "Krizisellátás") befogadására képes, szolgáltató funkciójával pedig az egész országra kiterjed.

Intézményünk "NYITOTT- HÁZ"ként működik, amely keretein belül segítő szolgáltatást biztosít minden "kívülálló" nő részére, akik az otthon fizikai ellátását nem veszik igénybe, de krízishelyzetbe kerültek, segítségre, támogatásra szorulnak.

Az Anya- Gyermekek Segítőotthon célcsoportja:

- bántalmazást szenvedő anyák és gyermekeik
- hajléktalan gyermekek anyák
- krízishelyzetben lévő várandós anyák
- állami gondoskodás köréből kikerülő fiatal anyák, akik hátrányos helyzetükből adódóan nem tudják gyermeküket önállóan nevelni, és mástól támogatásra nem számíthatnak
- akiknek nincs információja arról, hogy hova fordulhat, milyen ellátásokat, szolgáltatásokat vehet igénybe
- lakásmaffia áldozatai
- nem megfelelő lakás-és egészségügyi körülmények miatt otthontalanná vált családok
- munkanélküliségből eredően, fizetési képtelenség miatt utcára kerülő családok

Az Otthon megfelelő működését külső szakemberek is segítik. Megbízási szerződést kötöttünk egy gyermekorvossal, védőnővel, pszichológussal és jogással, akik speciális, és egyénre szabott munkát végeznek. Folyamatos kapcsolatot tartunk az ország, a megye, a város különböző szociális/nevelési/oktatási intézményeivel, önkormányzati, és civil szervezetekkel. Támogatóink között kiemelkedő szerepet vállalók: Első Nyíregyházi Lions Club, Kálmánházi Baromfifeldolgozó Kft, Kovács-Tüzép, Nyíregyházi Kenyérgyár, Kft.

2016. évi programjaink

2016.01.07. Leltár

2016.02.16. Magyar Államkincstár ellenőrzése a Krízisközponttra illetve az ágazati bérpótlékra vonatkozóan

2016.02.27. Intézményünkben megrendezésre kerülő farsangi ünnepség fánk sütéssel egybekötve

2016.04.02. A húsvétot mindig nagy készülődés előzi meg. Idén a gyerekekkel különlegesen festett tojásokat készítettünk, közben felelevenítettük a húsvét hagyományait. Közösen készítettünk egy dekoratív húsvéti kosarat, amely az ünnepen a társalgót díszítette. A gyerekek színes rajzokkal is hozzájárultak a közös helyiségek díszítéséhez. A kisfiúkkal locsolóverset tanultunk. Húsvét hétfőn a gyerekek szépen felöltöztek, a kisfiúk elmondták a megtanult verseket és meglocsolták a kislányokat és az anyákat, valamint munkatársainkat, melynek jutalma az volt, hogy mindenki kapott egy csoki tojást.

2016.05.01. Anyák napi ünnepség. A lakók és dolgozók közösen vettek részt az ünnepi műsoron.

2016.05.19.- 2016.05.20. Kríziskonferencia 1. rész, Mosonmagyaróvár, Résztvevő: Istenes Eszter

2016.05.29. Gyermeknap a Lions Klub közreműködésével. Ezen a napon már reggel elkezdtük a készülődést. Bográcsban készítettünk babgulyást, emellett pizzával is kedveskedtünk kis ünnepeltjeinknek. Az Első Nyíregyházi Lions Klub ifjú önkénteseivel, ajándékokkal és egy körhintával érkezett rendezvényünkre. Utóbbi összeállítása alatt több állomásos csapatversenyt rendeztünk az önkéntesek aktív közreműködésével. A versenyt követően jött el az önfeledt játék ideje. A kicsik birtokba vették a körhintát és a játékokat. Végül a közösen elkészített és elfogyasztott gulyás után, minden gyereknek ajándékcsomagokkal kedveskedtünk.

2016.10.13. Krízisellátók éves szakmai tanácskozása, Budapest, Résztvevő: Istenes Eszter

2016.11.01. Intézményünk ifjú lakóinak a Mindenszentek mellett nagyobb élvezetet nyújtott a Halloween. A gyerekekkel tököket faragtunk, néhányan beöltöztek jelmezekbe is. A faragás nagy élményt nyújtott mindenkinek. A lámpásokat később kihelyeztük az intézmény udvarára. Az esti órákban rövidre sikerült a csoki vadászat, hiszen másnap már az iskolába kellett helyt állniuk a gyerekeknek.

2016.11.25. A nők elleni erőszak megszüntetésének világnapja alkalmából szervezett szakmai konferencia, Nyíregyháza, Résztvevő: Bereczkiné dr. Kolozsi Magdolna, Istenes Eszter

2016.11.30.- 2016.12.01. Kríziskonferencia 2. rész, Dunakiliti, Résztvevők: Bereczkiné dr. Kolozsi Magdolna, Istenes Eszter

2016.12.04. A Mikulás látogatott el az otthonba, az Első Nyíregyházi Lions Klub és a kis Leók közreműködésével

2016.12.18. Mézeskalács sütés az anyákkal és a gyerekekkel Karácsonyra készülve

2016.12.22. Karácsonyi Ünnepség

2016.12.31. Szilveszter: Az Óév búcsúztatása - Az Újév köszöntése

2016-os év mutatói

1. sz. táblázat

A családok megoszlása a bekerülés okai szerint

A BEKERÜLÉS OKAI	ESETSZÁM	%-OS MEGOSZLÁS
Bántalmazás (férj/élettárs)	18	45
Rokoni bántalmazás	2	5
Krízisközpontból érkezett	10	25
Társintézményből (másik családok átmeneti otthonából) érkezett	5	12,5
A szülők lakhatási problémái	5	12,5
ÖSSZESEN:	40	100

2016-ban az intézményünkbe érkező családok közel 75 %-a bántalmazás miatt kérte segítségünket. A kliensekkel folytatott beszélgetésekből kiderült, hogy élettörténetükben az abúzus nem egyszeri eseményként volt jelen, gyakran hosszú évek óta tartottak a fizikai, és lelki bántalmazások. A bekerültek közül, 25 %-os arányban krízisközpontokból érkeztek hozzánk. Az előző évhez képest magasabb esetszám is bizonyítja, hogy valós társadalmi probléma a háztartáson belüli, kapcsolati erőszak, melynek kezelésére az anyagyermekotthonok mellett a krízisközpontok is rendelkezésre állnak.

A nők sokszor említik, hogy az anyagi problémák, féltékenység, a szenvedélybetegség (alkohol, drog, gyógyszerfüggőség, stb.) önmagában nem kiváltó ok, inkább hatványozza a problémát. Ehhez viszont nem társul betegségtudat, a bántalmazó fél úgy gondolja, ez magán ügy, nem tartozik másra. Nem engedi, hogy segítséget kérjen felesége/élettársa.

2. sz. táblázat

A családok megyék szerinti megoszlása: érkezés és távozás alapján

Megyék	Érkezett családok száma (esetszám)	Távozott családok száma (esetszám)
Szabolcs- Szatmár- Bereg	12	13
Hajdú-Bihar	6	3
Jász-Nagykun-Szolnok	8	5
Borsod- Abaúj- Zemplén	7	4
Bács-Kiskun	1	1
Pest	4	4
Fejér	1	0
Komárom-Esztergom	1	0
Somogy	0	1
Győr-Moson-Sopron	0	1
Jelenleg is intézményünkben tartózkodik	0	4
Összesen:	40	36

Az előző évekhez hasonlóan 2016-ban is régióinkból, ezen belül saját megyénkből fogadtuk a legtöbb családot. Indokolt lenne, hogy a bántalmazott és gyermekei a lehető legmesszebb kerüljenek a bántalmazó féltől. Ezzel együtt nehézségként jelentkezik, hogy a lakóhelyük szerint viszonylagos közelségben lévő rokonokra/családtagokra, ismerősökre támaszkodhatnának az anyák, mint természetes erőforrásra, de a kapcsolattartás veszélyforrásként van jelen.

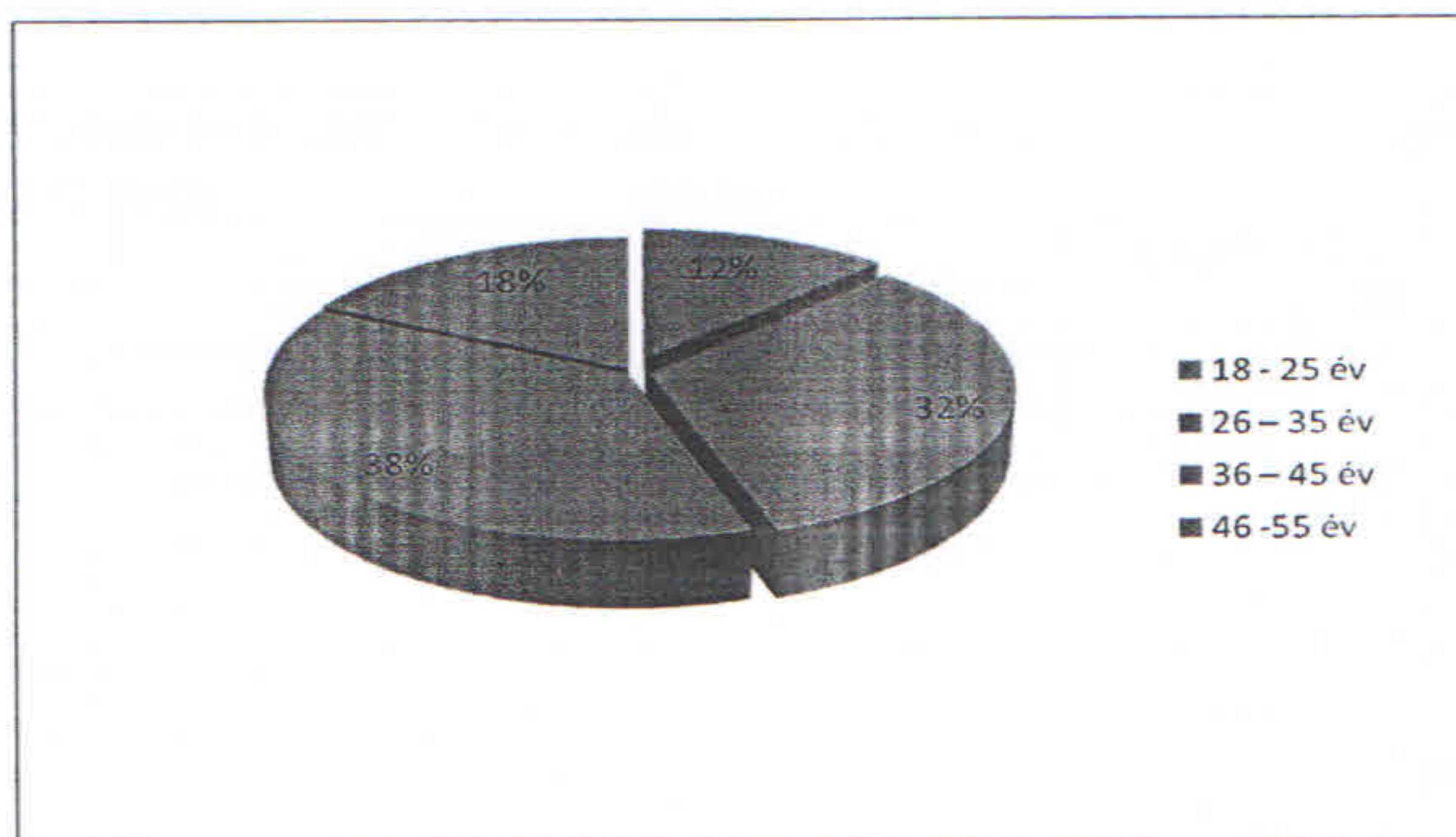
3. sz. táblázat

Az érkezett anyák életkor szerinti megoszlása

KOROSZTÁLY	FŐ
18 - 25 év	5
26 – 35 év	13
36 – 45 év	15
46 -55 év	7
Összesen:	40
Átlag életkor:	

A bekerült 40 felnőttből 5-en 25 év alattiak voltak. Ebből kitűnik, hogy viszonylag fiatalon létesítenek élettársi kapcsolatot és vállalnak gyermeket, és idő előtt abbahagyják iskolai tanulmányaikat, kilépve a szülői házból.

A klienseink életkora nagyjából 26 és 45 év közé esik. Döntésük hátterében azok az életesemények állnak, ami alapján úgy érzik, nincs értelme reménykedni, újabb esélyt adni a kapcsolatuknak. Gyermekeik is szembe kerülnek a bántalmazóval, akár azért is, hogy megvédjék édesanyjukat. Esetükben sokszor ez a döntő érv, hiszen közvetlen veszélybe kerülnek a gyermekek is.

1. számú diagram

4. sz. táblázat

Az anyák gyermekszám szerinti megoszlása

GYERMEKSZÁM	ANYÁK SZÁMA
1 gyermekkel érkezett	16
2 gyermekkel érkezett	5
3 gyermekkel érkezett	9
4 gyermekkel érkezett	5
5 gyermekkel érkezett	0
6 gyermekkel érkezett	4
8 gyermekkel érkezett	1
Összesen:	40
+ Várandós családanya	4 magzat

2016-os évben az 1, illetve 3 gyermekkel érkező családok száma volt a legmagasabb. Négy kliensünk várandós volt, amikor beköltözött, ebből a bent tartózkodás alatt egy csecsemő megszületett. Négy esetben fordult elő, hogy 6 gyerekekkel, és egy esetben, hogy 8 gyermekével fogadtuk az anyát.

5. sz. táblázat

Az intézménybe került anyák iskolai végzettség szerinti megoszlása

ISKOLAI VÉGZETTSÉG	FŐ (ESETSZÁM)
8. általánostól kevesebb osztályt végzett	6
8. általános	21
8. általános+ tanfolyam	7
Szakmunkás képző	2
Szakközépiskola	3
Gimnázium	1
Összesen:	40

A felnőttek legmagasabb iskolai végzettsége leggyakrabban 8 általános iskolai, vagy az alatti végzettséggel rendelkeznek. Ez akadályozza őket a munkavállalásban és komoly gátat jelent a gyerekek iskolai tanulmányaihoz nyújtott szülői segítségnyújtásban.

A szakmával rendelkező nők nagyobb eséllyel indulhattak egy-egy meghirdetett állásra, mivel a legtöbb munkaadó alapfeltételként szabja meg a szakmai végzettséget. Az elhelyezkedés érdekében rendszeresen felkészítő foglalkozást tartunk, hogy jártasságot/tapasztalatot szerezzenek arról, hogyan viselkedjenek állásinterjún.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy önállóan, vagy segítséggel használják az internetet, mint lehetőséget a munkakeresésben és állásra való jelentkezésben.

A megfelelő feltételekkel rendelkezők regisztrálták magukat a Munkaügyi Központban, és jelentkeztek képzésekre is.

A családok jövedelmi viszonyai

JÖVEDELEM/HÓ/FŐ	CSALÁD
5.001 – 7.000.- Ft	1
7.001 – 9.000.- Ft	1
9.001 – 11.000.- Ft	2
11.001 – 13.000.- Ft	2
13.001 – 15.000.- Ft	5
15.001 - 20. 000.-Ft	23
20.001 – 25. 000.- Ft	3
25. 000.- Ft felett	3
ÖSSZESEN:	40

A legnagyobb arányban 2016-ban bent lakó családok havi átlagjövedelme 15-20.000- Ft/fő közé esik. A családanyak gyakran pénzbeosztási gondokkal küzdöttek, gyermekeik után járó jövedelemből szoros beosztás mellett is nehéz volt gazdálkodni.

A lakóhelyről való elköltözéssel a közmunkaprogramban való részvételük megszűnik, ezzel is csökken a család bevétele. Hosszútávon mindenképpen az lenne a cél, hogy az anya munkát vállaljon, ez segítené abban, hogy jövedelmét növelje, és elfogadható anyagi háttérrel rendelkezzen, amikor kilép az anyaothonból.

Az anya családban nevelkedett/ vagy állami gondoskodásban?

Az anya nevelkedési helye.	Fő
Állami gondoskodásban nevelkedett	8
Családban nevelkedett	32
Összesen	40

Rendszeresen adatokat gyűjtünk a felnőttek gyermekkoráról, igyekszünk feltérképezni a szülő-gyermek kapcsolatot, szocializációs háttérrel. 2016-ban ellátott anyák 80 %-a családban nevelkedett, ennek ellenére a bent tartózkodás alatt a gyermeknevelés, az életvezetés terén jelentős hátrányokat tapasztalunk. Az okok között szerepelnek többek között: szülők alacsony iskolai végzettsége, munkanélküliség, rossz szociális körülmények, szenvedélybetegség, gondozási/nevelési hiányosságok, konfliktuskezelési problémák, háztartási/gazdálkodási ismeretek hiányossága, anya-gyermek kapcsolat sérülései, pszichés betegségek. Mindamelllett, hogy a legtöbben családjukban nevelkedtek, még sem kaptak megfelelő mintát, ami saját életük vezetésében is a problémák forrása lehet.

8. sz. táblázat

Rokoni kapcsolatok feltérképezése

Rokoni kapcsolatok	Család/Esetszám
Rokoni kapcsolat volt	32
Rokoni kapcsolat nem volt	8
Összesen:	40

A klienseink 2016-ban is a lehetőségekhez mérten igyekeztek fenntartani rokonaikkal a kapcsolatot. Az újrakezdést nagy mértékben megkönnyítette ez a természetes támogató közeg. Nagy hangsúlyt fektettünk a kapcsolatok feltérképezésére, erősítésére, ezért a családi támogatottsággal a kigondozás sikeressége is növekedett.

9. sz. táblázat

Az anya bántalmazott volt

Bántalmazás	Fő	A bántalmazás fajtái			
		Lelki	Fizikai	Szexuális	Gazdasági
Bántalmazott	33	33	18	6	8
Nem bántalmazott	7				
Összesen:	40				

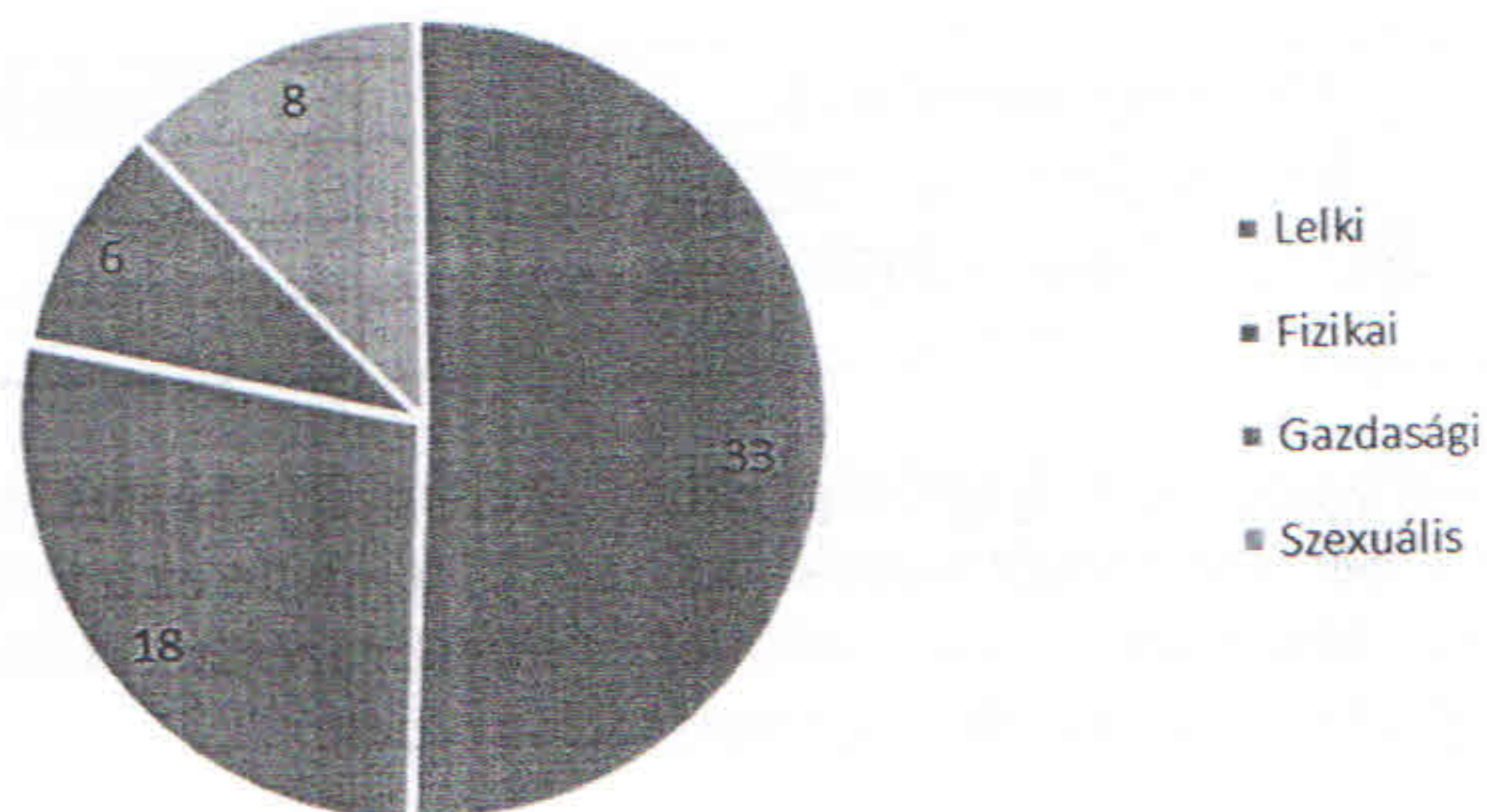
A legtöbb nő beszámolt a testi/lelki bántalmazásokról, az átélt traumákról, arról, hogy férjük/élettársuk rendszeres ellenőrzés alatt tartotta, féltékenykedett, önbizalmát módszeresen lerombolta, önálló döntéseit megkérdőjelezte, mindenért őt hibáztatta, még a saját erőszakos viselkedéséért is. A bántalmazó fél jellemzően nem volt hajlandó megbeszélni a problémákat. Elszigetelte az anyát, megszabta, hogy kivel találkozhat, kivel beszélhet, előfordult, hogy nem engedte munkát vállalni sem.

Fizikai bántalmazásról 18 nő tett említést. Leggyakrabban arról számoltak be, hogy társuk megütötte, megpofozza, fojtogatta, haját húzta, eszközt (szíj, bot, bútordarab, stb.) használt a verésekkor. Ezekben az esetekben a bántalmazott fél sokszor nem jutott el a megfelelő egészségügyi ellátórendszerhez, így látteleletet sem tudott készíttetni a sérüléseiről.

Hat esetben mondta el kliensünk, hogy szexuális erőszak áldozata volt, mely során a társa olyan durva szexuális együttlétre kényszerítette, melyben megalázva, fájdalmakat kellett átélnie.

Gazdasági bántalmazás 8 esetben fordult elő. Ez azzal járt, hogy elvette a gyermekek után járó támogatásokat, a nő saját keresetét is, és a bántalmazó határozta meg mire költöhet, az anyagi forrásokkal kizárólag ő rendelkezett.

A bántalmazás fajtái

4. számú diagram

10. sz. táblázat

A gyermekek életkor szerinti megoszlása

KOR SZERINTI MEGOSZLÁS	GYERMEKEK SZÁMA		% - OS MEGOSZLÁS	
	FIÚ	LÁNY	FIÚ	LÁNY
0- 3 év	17	20	16,19	19,04
4-5 év	7	6	6,66	5,71
6-13 év	19	19	18,09	18,09
14-18 év	8	8	7,61	7,61
18-22 év	0	1	0	0,95
Összesen:	51	54	48,55	51,42
Mindösszesen:	105		100 %	

11. sz. táblázat

Hány gyermek részesült intézményi ellátásban?

Intézmény típus	Fő
Általános iskolába járt	42
Középiskolába járt	5
Óvodába járt	21
Bölcsödébe járt	1
Intézményi ellátásban nem részesült	36
Összesen:	105

Ebben az évben szinte azonos arányban voltak a 6-13 éves korosztályba tartozók, és a 0-3 év közötti kisgyermek. Ez életkorukból adódóan speciális feladatokat rótt az intézmény dolgozóira, illetve védőnőkre. Óvodai nevelésben részesült minden 3-6 év közötti, akiket a helyi óvoda (Eszter-lánc Északi Óvoda, Sóstóhegy, Állomás úti telephely) fogadott.

Iskoláskorú gyermekek átvétele a helyi oktatási intézményekbe megtörtént. Az alsó évfolyamosokat (1-4 osztály) az Arany János Gimnázium és Általános Iskola Szabó Lőrinc Tagintézményben (Sóstóhegy) fogadták. A felső tagozatosok (5-8 osztály) beíratása az Arany János Gimnázium és Általános Iskolában (Nyíregyháza) valósul meg. Az átjelentkezések, a különbségi vizsgákra való felkészítés, a megfelelő szakmát oktató iskola megkeresése további nehézségeket okozott. Előfordult, hogy a gyermek nem fogadta el a számára felkínált helyet. Egy fiatal felnőttünk volt, aki betöltötte ugyan a 18 évet, de szakmáját nappali tagozaton tanulta.

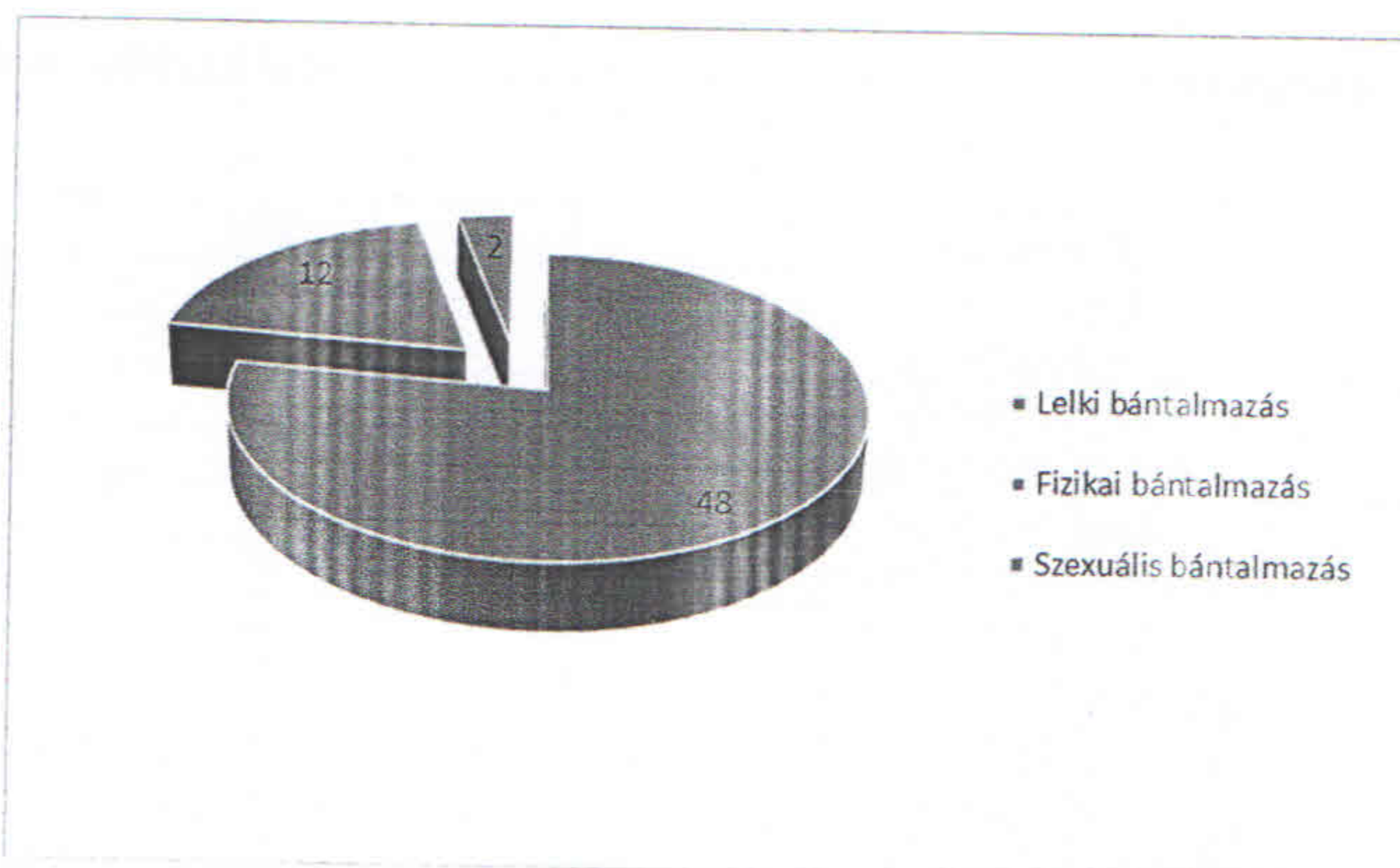
12. sz. táblázat

Gyermekek bántalmazás

Bántalmazás	Fő	A bántalmazás fajtái		
		Lelki bántalmazás	Fizikai bántalmazás	Szexuális bántalmazás
Bántalmazott gyermek	48	48	12	2
Nem bántalmazott gyermek	57			
Összesen	105			

Az intézményünkben gondozott gyerekek 45,71 %-át érte bántalmazás az anyák beszámolója szerint. Leggyakoribb példaként a megszegyenítést/megalázást, sértegetést, ijesztő dologgal való fenyegetést, kiabálást nevezték meg.

A gyerekek 25%-át érte fizikai bántalmazás. Testi (fizikai) erőszaknak számít minden olyan cselekedet, amely a gyerek teste, illetve testi integritása ellen irányul.

5. számú diagram

Két gyermeket érintett szexuális bántalmazás. Esetükben szükség volt pszichiáter bevonására is, hiszen a 16 éves lány nem tudta feldolgozni a vele történetet, karját vagdosva, önmaga ellen fordult.

Meg kell említenünk, hogy ezek az adatok nem releváns adatok. Csak az anya, az esetgazda, és a családgondozótól kapott információkra hagyatkozhatunk. Emellett a gyermekek viselkedésének a megfigyeléseiből is tudunk következtetni, hogy testi-lelki-szexuális abúzus érte a gyermeket.

13. sz. táblázat

A gyermekek álltak- e védelembe vételi eljárás alatt?

	Fő
Védelembe volt véve érkezéskor	36
Védelembe vétel folyamatban volt	12
Alapellátás keretében gondozott gyermek	20
Alapellátás keretében sem volt gondozva a gyermek	37
Összesen	105
Ebből-pártfogó felügyelet alatt álló gyermek	2

Meglátásunk szerint kevés azon gyermekek aránya, ahol a gyermekjóléti szolgálat úgy ítélte meg, hogy szükséges a védelembevétel a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. A rossz szociális körülmény, az érzelmi biztonság hiánya sokszor további kockázatot idéz elő, mint például bűnözés, a szenvedélybetegség. 37 gyermek még csak alapellátásban sem volt gondozva lakóhelyén, tehát nem tudtak a szakemberek arról, hogy a családok milyen körülmények között éltek.

68 esetben a veszélyeztetettséget okozó fő probléma mellett a gyerekeknél a rossz lakáskörülményeket, testi vagy lelki elhanyagolást, illetve bántalmazást is tapasztaltak a szakemberek, ezért kerestek elhelyezést az anyának és gyermekeinek az intézményünkben.

14. sz. táblázat

Az ellátásban részesülő gyermekek milyen jellemző problémákkal küzdenek?

Probléma	Fő
Egészséges	44
Tartósan beteg	8
Fogyatékkal élő	2
Magatartás zavar	29
Tanulási zavar	25
Szenvedélybetegség (cigaretta)	21
Beilleszkedési zavar	34
Pszichiátriai probléma	7
Bűnözés	1
Hiperaktivitás	2
Fiatal kori terhesség	0

A táblázat adataiból látható, hogy a bekerült gyerekek összetett problémákkal küzdenek, az otthon elszenvedett agresszió nem múlik el nyomtalanul. Az átélt feszültség és a félelem leképeződik viselkedésükben. Amikor elhagyták otthonukat, mert édesanyjukkal menekülniük kellett (ez akár többször is bekövetkezik), már nincs meg a gyermek életében az az állandó biztonság, mely egészséges fejlődésének fontos eleme. Menekülés után mindig új óvodában, iskolában kell helyt állnia, megfelelnie. Több gyermeknél tapasztalható beilleszkedési/magatartási/tanulási zavar, pszichiátriai probléma, illetve hiperaktivitás. Ezekben az esetekben többirányú szakmai segítséget, szolgáltatásokat nyújtottunk. A pszichológusunk rendszeres foglalkozásain túl, további külső szakemberek segítségét (pedagógiai szakszolgálat, pártfogói felügyelet, pszichiáter, nőgyógyász, védőnő, stb.) vettünk igénybe. A szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése, megszüntetése érdekében tartottunk tájékoztató előadásokat, csoportfoglalkozásokat az érintett gyermekek számára.

16. sz. táblázat

A családok megoszlása távozásuk okai szerint

TÁVOZÁS OKA	ESETSZÁM	%-OS MEGOSZLÁS
Férjéhez / élettársához az otthonába visszament	11	27,5
Rokonokhoz költözött (szülő, testvér stb., befogadta)	10	25
Albérletbe költözött	1	2,5
Társintézménybe átkerült	8	20
Új élettársához	4	10
Félutas-házba átköltözött	1	2,5
Gyámhatósági intézkedés (kiemelés a családból)	1	2,5
Összesen	36	
Jelenleg is az intézményben tartózkodik	4	

Az intézményünkbe beköltöző édesanyák **27,5** %-a tért vissza a bántalmazóhoz. Ennek oka az, hogy újabb lehetőséget, esélyt adtak társuknak, remélve, a problémákat ki tudják küszöbölni, meg tudják oldani, és megváltozott kapcsolatban folytathatják életüket.

Tíz család vette fel a kapcsolatot a rokonokkal, mely sikeresen zárult azzal, hogy befogadták őket.

Tíz anya kérte, hogy továbbra is intézményi keretek között, anyaotthonba kerüljön. Azért volt erre szükség, hogy közelebb kerülhessenek rokonaikhoz, így könnyebben tudták a személyes kapcsolatot velük tartani.

4 nő új élettársi kapcsolatot létesített. Úgy gondolták együtt, az új párkapcsolatban könnyebben haladnak tovább. Mind a négy esetben vizsgálta a gyermekjóléti szolgálat a kiköltözés helyét, és azt a gyermekek számára megfelelőnek találta.

Egy anya pályázatot adott be az éppen megüresedő Félutas- Ház férőhelyére.

Egy esetben gyámhatósági intézkedés következtében a gyerekeket kiemelték a családból.

A családok otthonban töltött időtartama

A BENTLAKÁS IDŐTARTAMA	ESETSZÁM
1 hónap alatt	16
1 – 2 hónap	6
3 - 4 hónap	7
5 - 6 hónap	3
7 - 8 hónap	0
9-10 hónap	1
11-12 hónap	0
13-15 hónap	1
16-18 hónap	2
Összesen:	36
JELENLÉG AZ INTÉZMÉNYBEN TARTÓZKODIK	4

Az ellátás igénybevételének időtartama minden család esetében más és más attól függően, hogy kinek mennyi időre volt szüksége a problémája megoldására.

A beköltözött családok 40 %-ának a benntartózkodása nem haladta meg az egy hónapos időtartamot. Két esetben fordult elő, hogy a maximális időtartamban vette igénybe a szolgáltatásunkat.

A legnagyobb esetszámban a beköltözött családok 1-2 hónapot tartózkodtak otthonunkban, ami jelzi, hogy a 2016-os évben is meg tudtuk őrizni intézményünk átmeneti jellegét.

Speciális szakemberek segítségének igénybevétele

Igénybevett szolgáltatás	Esetszám	Anya	Gyerek
Jogász	7	5	2
Védőnő	21	21	36
Pszichológus		13	28
Pszichiáter	9	4	5
Pártfogó	3	1	2
Tanulói képességet vizsgáló bizottság	11		11
Tegyek	1		1
Összesen	52	44	85

A korábbi évekhez hasonlóan ebben az évben rendszeresen, és szükség szerint segítette pszichológus a közös munkát. A munkatársaink megfigyelései/jelzései alapján, helyezte előtérbe a sürgős eseteket. A beszélgetéseket és foglalkozásokat hétfőig tartotta. A családok így lehetőséget kaptak arra, hogy az anyák a gyerekekkel együtt vegyenek részt a szakember által vezetett beszélgetéseken.

Védőnő segítségét a csecsemős és kisgyermekes anyukáink vették igénybe, aki azon túl, hogy a szokásos vizsgálatokat (státuszvizsgálat, súlymérések, védőoltások) előjegyezte/elvégezte, közreműködött az egészségmegőrző programok szervezésében. Olyan gondozási, étkezési tanácsadásokat vezetett, melyek hasznosak voltak az anyák számára.

Jogászunk 7 esetben nyújtott be beadványt, és jogi tanácsokat adott valóperes ügyekben.

Pártfogói felügyelet alatt 2 gyermek állt, helyzetükről, viselkedésükről az Igazságügyi Szolgálat munkatársa folyamatosan tájékoztatást kért.

19. sz. táblázat

Hatóságokkal való együttműködés

Végzett tevékenység	Esetszám	Fő	
		anya	gyerek
Gyámhivatal/Jegyzői gyámhatóság:			
Gyermek jogállásának rendezése	1	1	1
Véleményezés, környezettanulmány írása	14	14	36
Védelembe vételi eljárásra javaslattétel	1	1	2
Ideiglenes hatályú elhelyezéssel kapcsolatos ügyintézés	2	2	9
Idézés meghallgatásra	4	4	8
Védelembe vétel felülvizsgálata	7	7	13
Tájékoztatás veszélyeztetettségről	2	2	6
Eseti gyám /Gondnok kirendeléssel kapcsolatos ügyintézés	1	1	4
Láthatás lebonyolítása	6	6	18
Összesen:	38	38	97
Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat Pártfogó Felügyelői Szolgálat			
Pártfogói felügyelet	3	1	2
Rendőrség:			
Idézés	6	6	18
Feljelentés (bántalmazás, lopás)	1	1	5
Bejelentéssel kapcsolatos ügyintézés	1	1	1
Összesen:	11	9	26
Bíróság:			
Illetékmentesség kérése	6	6	14
Válóper, Gyermek-elhelyezési per és gyermektartásdíj megállapításának kezdeményezése	3	3	4
Gyermekláthatás újraszabályozásának kérése	1	1	2
Próbaidőre való felfüggesztés	0	0	0
Összesen:	10	10	20
Jegyző:			
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény újra/megigénylése	17	17	32
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről határozat beszerzése	21	21	56
Közgyógy- ellátási igazolvány igénylése	1	1	1
Illetékmentességhez ügyintézés	5	5	13
Árvaellátás igénylése	0	0	0
Összesen:	44	44	102
Mindösszesen:	103	101	245

A családok érdekében intézkedést igénylő ügyekben a hatóságokkal együttműködtünk. Az eljárásrend betartása és a gyermekek érdeke sokszor kívánt nagy odafigyelést és összehangolt munkát, valamint a változó jogszabályok követését. A gyermekek mindenekfelett álló érdeke elsődleges szempont. Mivel az ország egész területéről fogadtunk klienseket, nemcsak Nyíregyháza, hanem más települések, városok, megyék hatóságaival is kapcsolatot kellett tartanunk. A munka megkönnyítése érdekében minden kommunikációs csatornát igénybe vettünk (telefon, fax, email, posta, személyes találkozók, stb.).

20. sz. táblázat

Gyermekjóléti szolgálatokkal való együttműködés

Kapcsolat	Eset
Esetkonferencia	5
Tájékoztató levél megküldése beköltözéskor	40
Tájékoztató levél megküldése kiköltözéskor	36
Tájékoztató levél veszélyeztettség jelzésével (kiköltözéskor)	6
A bentlakás időtartama alatt jelzés a veszélyeztetettségről	4

Intézményünk a gyermekvédelmi rendszer egyik elemeként van jelen a családok segítésében. A krízishelyzetben lévők jelentkezését majd felvételét/beérkezését követően, azonnal felvettük a kapcsolatot az illetékes gyermekjóléti szolgálattal. Így a család és az általa hozott probléma azonnal „láthatóvá” vált az esetgazda számára. Minden esetben megküldtük a tájékoztató levelet a kliens be, illetve kiköltözéséről. Amennyiben az intézményünkbe való benntartózkodás ideje alatt tapasztaltunk olyan szülői magatartást, amely a gyermeket veszélyeztette, azt azonnal jeleztük a gyermekjóléti szolgálatnak. 48 esetben volt védelembe vételi eljárással gondozott gyermek, 37-en pedig nem álltak gondozás alatt. Sajnos évről-évre megfigyelhető, hogy magas azon bántalmazott családok száma, akik semmilyen kapcsolatba nem kerültek a gyermekjóléti szolgálattal, problémájukra a menekülés miatt, vagy azt követően, tájékoztatásunkkor figyeltek fel. Ezen családok esetében nehéz feltérképezni a múlt eseményeit, hiszen nem kapunk hiteles képet az otthoni körülményekről, csak az anya elmondására hagyatkozhatunk.

A konfliktusos otthoni környezetből elmenekülő gyermekeknek nagyon nehéz egy általuk nem ismert, előítéletekkel teli világba csöppenni, mint például egy új iskola. Előforduló probléma, hogy az intézményben élő gyermekeket kirekesztik osztálytársaik, ezért is nehezen illeszkednek be az új közösségbe. A gyermekekkel való munkánk megkívánta az állandó kapcsolattartást a gyermekjóléti szolgálattal, és az oktatási-nevelési intézményekkel is. Sokszor összetett problémával álltunk szembe. Ezen esetekben szükséges volt team-megbeszélés, az ügyben résztvevő szakemberek bevonásával. Esetkonferenciát 11 gyermekkel kapcsolatosan tartottunk, erre elsősorban a gyermek magatartási és tanulási nehézségei, valamint az iskolai hiányzások miatt került sor.

A menekülés során a családtagokban kialakuló űrt (otthon hiánya) semmi sem tudja pótolni. Sokszor a gyermekek a megélt rossz élmények ellenére is ragaszkodnak az apához, a házukhoz, a megszokott környezetükhöz, a barátaikhoz. Ezek is ott szerepelnek az anyák döntéseiben, amikor a visszaköltözést választják. Távozáskor elmondjuk a klienseinknek, milyen veszélyeket vállalnak fel, milyen jelekre figyeljenek a kapcsolatuk során, és kihez fordulhatnak, ha újra krízishelyzet alakul ki, ha a bántalmazás ismétlődik.

2016 évben, már 13 település Önkormányzatával volt ellátási szerződésünk az alábbiak szerint:

sorszám	Település	Fő	A szerződés kezdete	Vége
1.	Demecser	legfeljebb 5	2015. január 01	határozatlan
2.	Nagyszekeres	szabad férőhelyek erejéig	2015. február 23	határozatlan
3.	Nemesborzova	szabad férőhelyek erejéig	2015. február 20	határozatlan
4.	Kisszekeres	szabad férőhelyek erejéig	2015. február 19	határozatlan
5.	Zsarolyán	szabad férőhelyek erejéig	2015. február 19	határozatlan
6.	Mánd	szabad férőhelyek erejéig	2015. február 18	határozatlan
7.	Tiszavid	szabad férőhelyek erejéig. Legfeljebb 5 fő	2015. január 05	határozatlan
8.	Vásárosnamény	szabad férőhelyek erejéig	2015. június 01	határozatlan
9.	Olcsva	szabad férőhelyek erejéig	2015. június 01	határozatlan
10.	Nyírbátor	szabad férőhelyek erejéig. Legfeljebb 5 fő	2015. április 01	határozatlan
11.	Mándok	szabad férőhelyek erejéig	2015. szeptember 01.	határozatlan
12.	Rakamaz	szabad férőhelyek erejéig	2015. augusztus 17.	határozatlan
13.	Tiszavasvári	szabad férőhelyek erejéig	2016.december 01.	határozatlan

2016. évben az ellátási szerződéssel rendelkező területekről sem jelentkezőnk (várólista), sem ellátottunk nem volt.

Nyíregyháza, 2017. február 8.

Gurály Edina Erzsébet
megyei igazgató

Istenes Eszter
mb. intézményvezető